

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Ing. M. PhD.**, nar. X. bytom S. Š., zastúpený advokátkou JUDr. D. so sídlom B. B. proti žalovanej: **M.** nar. X., bytom N. T., zastúpená advokátom JUDr. J. so sídlom Š. T., **o určenie neplatnosti zmluvy o prevode obchodného podielu a dodatku k spoločenskej zmluve**, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 20NcCb/4/2007-1500 z 2. decembra 2014, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 20NcCb/4/2007-1500 z 2. decembra 2014, vo výroku ktorým žalobcovi uložil povinnosť do 10 dní od doručenia tohto uznesenia zložiť na účet súdu preddavok na trovy spojené s vykonaním znaleckého dokazovania vo výške 200 eur, **z r u š u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trnave (ďalej súd prvého stupňa) uznesením č. k. 20NcCb/4/2007-1500 z 2. decembra 2014 zmenil uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 20NcCb/4/2007-1447 zo dňa 6. novembra 2014 tak, že ustanovil MUDr. M., I. H. za znalca z odboru psychiatria v tomto konaní. Ďalej rozhodol, že:

1. Úlohou znalca je vyhotoviť znalecký posudok na osobu žalobcu Ing. M. PhD., bytom S. Š.
 - a uviesť, po uplynutí akého časového úseku od negatívnej životnej udalosti je možné s určitosťou diagnostikovať posttraumatickú stresovú poruchu, ktorá sa mala začať prejavovať u žalobcu na základe mimoriadnej udalosti, ktorej mal byť dňa 22. mája 2001 účastníkom,
 - ak je takéto diagnostikovanie možné tak uviesť, od kedy (uviesť mesiac a rok) žalobca Ing. M. PhD. touto posttraumatickou stresovou poruchou osobnosti trpí, a to i na základe príslušnej zdravotnej dokumentácie žalobcu.

2. Súd upovedomuje účastníkov, aby prípadné námietky proti osobe znalca oznámili súdu do 5 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia.
3. Žalobcovi sa ukladá, aby sa na výzvu znalca k nemu ustanovil, podal mu potrebné vysvetlenie, dal mu k dispozícii všetky podklady, ktoré bude znalec potrebovať na vyhotovenie znaleckého posudku.
4. Žalobcovi sa ukladá, aby do 10 dní od doručenia tohto uznesenia zložil na účet súdu preddavok na trovy spojené s vykonaním znaleckého dokazovania vo výške 200 eur.
5. Znalcovi sa ukladá znalecký posudok vypracovať a predložiť súdu v troch vyhotoveniach do 30 dní od prevzatia spisu.
6. Znalcovi bude znalečné vyplatené v súlade s platnými právnymi predpismi.

V odôvodnení rozhodnutia súd prvého stupňa uviedol, že vo veci samej prebieha konanie o určenie neplatnosti zmluvy o prevode obchodného podielu a dodatku k spoločenskej zmluve, ktoré úkony žalobca podľa jeho tvrdenia vykonal neslobodne, keď bol na jemu neznáme miesto prevezený neznámymi osobami a pod hrozbou násilia bol prinútený ich podpísať. Prvostupňový súd bol preto toho názoru, že vyhotovenie znaleckého posudku mu umožní žalobcom tvrdené skutočnosti objektívne vyhodnotiť, posúdiť návrh žalobcu a rozhodnúť o veci. S poukazom na ust. § 127 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.) rozhodol súd prvého stupňa tak, ako uviedol vo výroku tohto rozhodnutia, ktorým zároveň zmenil uznesenie č. k. 20NcCb/4/2007- 1447 zo dňa 6. novembra 2014 v časti ustanovenia znalca z dôvodu, že pôvodne ustanovená znalkyňa MUDr. D. podaním doručeným súdu dňa 25. novembra 2014 oznámila, že z dôvodu svojej pracovnej vyťaženia nemôže požadovaný znalecký posudok vypracovať v primeranej lehote a požiadala o ustanovenie iného znalca. Voči uvedenej znalkyni vzniesol žalobca aj námietku zaujatosti. Prvostupňový súd s poukazom na vyššie uvedené a najmä pri zohľadnení stanoviska znalkyne vypracovať znalecký posudok v primeranej súdom určenej lehote, uznesenie v časti ustanovenia osoby znalca zmenil.

Proti tomuto rozhodnutiu v časti výroku č. 4 podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Namietal, že v napadnutom rozhodnutí absentuje preskúmateľnosť odôvodnenosti povinnosti žalobcu výlučne sám zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania, keďže tento druh znaleckého dokazovania ani nenavrhol, nevidí dôvod, aby sám znášal preddavok na trovy. Argumentoval, že dokazovanie súdnym znalcom z odvetvia psychiatria by malo opodstatnenie len v tom prípade, ak súd dostatočne

odôvodnene neuzná ako dôkaz znalecký posudok č. 9/2008 vypracovaný do trestného konania vedeného na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 7T/36/2010. Keďže žalobca sám nenavrhol vykonať dokazovanie o jeho zdravotnom stave, nie je podľa neho správne, aby znášal trovy znaleckého dokazovania neodôvodnene stanovené súdom. S poukazom na vyššie uvedené navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie vo výroku č. 4 ako nezákonné zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O. s. p. po preskúmaní napadnutého rozhodnutia v rozsahu podľa § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O. s. p. dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania je odvolaním napadnutý výrok č. 4, ktorým prvostupňový súd uložil žalobcovi povinnosť zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania podľa § 141 ods. 1 O. s. p. Žalobca namietal absenciu preskúmateľnosti odôvodnenia napadnutého uznesenia, keďže tento druh znaleckého dokazovania nenavrhol, a preto nesúhlasil, aby sám znášal preddavok na trovy nezákonne nariadeného znaleckého dokazovania.

Podľa § 141 ods. 1 O. s. p. súd môže uložiť účastníkovi, u ktorého nie sú podmienky pre oslobodenie od súdnych poplatkov, aby uložil preddavok na trovy dôkazu, ktorý navrhol alebo ktorý nariadil súd o skutočnostiach ním uvedených alebo v jeho záujme.

Z vyššie citovaného ustanovenia vyplýva, že súd môže uložiť účastníkovi, u ktorého nie sú splnené podmienky na oslobodenie od súdneho poplatku v zmysle podmienok § 138 O. s. p., a to aj v prípade, ak je účastník osobne oslobodený alebo ide o konanie vecne oslobodené od súdneho poplatku v zmysle § 4 ods. 1 a 2 zákona o súdnych poplatkoch, aby zložil preddavok na trovy dôkazu, ktorý navrhol, nariadil súd o ním uvedených skutočnostiach, alebo nariadil súd v jeho záujme. Ak účastník konania navrhol vykonanie dôkazu alebo ak má byť dôkaz vykonaný v skutočnosti, ktoré uviedol účastník konania, nie je rozhodujúce, v koho prospech napokon môže byť vykonanie dôkazu významné. Na druhej strane, ak súd hodlá vykonať dokazovanie bez toho, aby to navrhol účastník konania alebo bez toho, aby dôkaz mal byť vykonaný na skutočnosti tvrdené účastníkmi konania, pre posúdenie toho, či dôkaz je vykonávaný v záujme toho ktorého účastníka konania bude významné to, či vo vzťahu k skutočnostiam, ktoré majú byť predmetom

dokazovania má povinnosť tvrdenia ten účastník konania, ktorému hodlá súd povinnosť uložiť, ale najmä to, koho zaťažuje dôkazné bremeno v povinnosti preukázať skutočnosti, na ktoré má byť vykonaný dôkaz. Súd samozrejme môže dospieť aj k záveru, že v danom štádiu konania nemožno ustáliť, v prospech ktorého účastníka konania má vykonaný dôkaz byť. V takom prípade zaviazá účastníkov konania na zaplatenie preddavku pomerne.

Prvostupňový súd potrebu zloženia preddavku odôvodnil len tým, že vyhotovenie znaleckého posudku mu umožní žalobcom tvrdené skutočnosti objektívne vyhodnotiť, posúdiť návrh žalobcu a rozhodnúť o veci.

Náležitosti písomného vyhotovenia uznesenia všeobecne upravuje ustanovenie § 169 ods. 1 veta prvá O. s. p., podľa ktorého sa v písomnom vyhotovení uznesenia uvedie, ktorý súd ho vydal, ďalej označenie účastníkov a veci, výrok, odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia. Uznesenie o povinnosti zložiť preddavok na trovy dôkazu nie je zaradené medzi rozhodnutia, ktoré nemusia obsahovať odôvodnenie (§ 169 ods. 2 veta prvá O. s. p.). Z uvedeného vyplýva, že napadnuté uznesenie musí obsahovať odôvodnenie, na ktoré sa primerane použije ustanovenie o rozsudku (§ 157 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 167 ods. 2 O. s. p.).

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia je súčasťou základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd. Odôvodnenie rozhodnutia umožňuje účastníkom konania posúdiť ako súd vyložil a aplikoval príslušné hmotnoprávne a procesné predpisy a akými úvahami sa riadil pri rozhodovaní.

Po preskúmaní napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa je odvolací súd toho názoru, že napadnuté uznesenie neobsahuje také odôvodnenie, z ktorého by bolo možné

posúdiť správnosť či nesprávnosť rozhodnutia o uložení povinnosti účastníkom zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania v zmysle ustanovenia § 141 ods. 1 O. s. p., a teda svojím obsahom nezodpovedá citovanému ustanoveniu § 157 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 167 ods. 2 O. s. p. Ak odôvodnenie rozhodnutia nemá náležitosti podľa uvedeného ustanovenia, stáva sa nepreskúmateľným v dôsledku čoho sa účastníkovi odníma možnosť konať pred súdom.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti v súlade s ustanovením § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O. s. p.).

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave, 30. apríla 2015

JUDr. Gabriela Mederová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mária Némethová